BIBLIOTECA CENTRALĂ a „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 55-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL | In România 3 lei | In străinătate 6 lei

Nr. 257 Miercuri 21 Septembrie 1938
12 Pagini P I I I I

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120. 288/932

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 390 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE
IN TARĂ
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CĂLĂTORIILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
și UNIV. LITERAR câte 220 lei
ILUSTR. ROMÂNĂ
și UNIV.-SPORT
câte 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

Să nu uităm porumbul

Cum era și firesc, desfășurarea programului pentru consolidarea și ridicarea agriculturii românești nu s'a limitat numai la grija valorificării comerciale a recoltei, prin asigurarea unor prețuri remuneratorii pentru producător, ci a cuprins întregul lanț al operațiunilor care intră în procesul producțiunii agricole și-i condiționează cuantumul și calitatea. Cu alte cuvinte, înainte de valorificarea producțiunii pe piața de desfacere, s'a urmărit să se asigure valorificarea producțiunii pe ogor, prin înmulțirea și îmbunătățirea mijloacelor de cultură.

Iar rezultatele obținute în ultimii doi ani sunt din cele mai încurajatoare.

Avem de observat, însă, că sforțările lăudabile depuse în această direcție și însemnatele sacrificii făcute de Stat, s'au canalizat de predilecție în favoarea culturii grâului și numai în al doilea rând în favoarea culturii porumbului.

Nu e locul aci să stabilim valoarea nutritivă sau valoarea economică a fiecăruia din aceste produse, pentruca, pe baza datelor comparative, să fixăm și gradul de preferință ce trebue să le acordăm. Ne mulțumim doar să constatăm că amândouă sunt deopotrivă de necesare economiei naționale și deopotrivă de bine introduse în practica tradițională a agricultorilor noștri.

Nu ne oprim, deci, nici la îndemnul celor cari preconizează înlocuirea culturii porumbului, din exploatările țărănești, prin cultura grâului, de îndată ce știm că porumbul este indispensabil vieții și gospodăriei țăranului nostru, care nici nu poate concepe înlăturarea acestui produs din existența sa, a familiei și a întregei sale gospodării. Atât de viu și de hotărâtor este adevărul acesta, încât, în anii de producție deficitară a porumbului, cum este anul acesta, țăranii cari au recoltat și grâu, dau bună parte din el pe schimb de porumb, ca să-și asigure stocul trebuitor hranei lui, a vitelor și orătăniilor din bătătură.

De altfel este și o fatalitate legată de caracterul parcelar al proprietății noastre țărănești, care impune micului producător cultura porumbului, ținându-l oarecum în rezervă față de cultura grâului. Nu trebue să uităm că 70 % din totalul exploatărilor noastre agricole nu dispun decât de suprafețe minimale de cultură, dela zero la 5 hect., că exploatările dela 5 la 10 hect. nu ocupă decât 20 % din acest total, iar cele de peste 10 hect., numai 10 %.

Nu trebue, iarăși, să uităm că media plugurilor pe 100 hect. pe întreaga țară este de abia de 15 pluguri și că în multe sate de șes revin abia 2 pluguri la 3 gospodării de țăran și cam tot atât de puține vite de muncă.

Cum am putea pretinde, deci, micului cultivator, stăpân doar pe un hectar sau două de pământ, să cultive „grâu boeresc", când pe mica lui parcelă abia de poate să înfiripe nițel porumb și puțină fasole, din care Dumnezeu știe cum își ține zilele, el și al lui, pe toată durata unui an.

Această nenorocită situație de fapt trebue mai degrabă să ne îndemne — măcar pe viitor — să acordăm culturii porumbului cea mai mare atenție — cel puțin în măsura în care am acordat-o grâului — făcând din țăranul redus la exploatare parcelară și care formează marea majoritate a populației noastre rurale, un cultivator destoinic și priceput, înarmat cu științele necesare menite să-i asigure, calitativ și cantitativ, o producție îndoită decât cea de azi și, pe cât posibil, apta să reziste mai cu succes ravagiilor secetei.

Începând cu formarea tipurilor de sămânță pe regiuni și completată cu îndrumarea pe teren a agronomului și cu tot sprijinul metodic, venit din partea organelor anume indicate, asistența autorității tutelare trebue să fie mereu prezentă și activă, în condiționarea culturii porumbului țărănesc, căci numai așa vom putea corecta ceva din vitregiile legate de fatalitatea unei aspre realități economice și sociale.

Cuvântarea M. S. Regelui
la sfințirea mausoleului dela Mărășești

Cu adâncă evlavie ne-am adunat astăzi aci, pe această glorioasă câmpie, spre a prăznui încă odată amintirea acelora cari, prin credință și prin jertfa lor, au făurit întrunirea pe veci în acelaș mănunchiu a Românilor de pretutindeni.

M. S. Regele Carol II

Nu venim, ca la morții obișnuiți, cu sufletele îndurerate, ci venim cu sufletele înălțate și pline de seninătate, gândindu-ne la acei cari, prin jertfa lor, trebuie să fie pildă vie și vecinică tuturor locuitorilor acestei țări. Venim cu puternică emoție, — emoție care, în aceste zile de adâncă îngrijorare a lumii, este și mai sporită și trebuie să ne facă să ne reculegem mai adânc și să ne gândim cu mai multă seriozitate și râvnă la ziua de mâine.

Știu că poporul Meu este pregătit pentru ori și ce, dar Eu mai știu un lucru: că în zilele grele, nu numai armele sunt acelea care hotărăsc lupta, dar și îmbărbătarea și întărirea sufletească. De aceia, acum, când se aude zângănit de arme, o prăznuire a acelora, cari prin jertfa lor supremă și mai ales prin sufletul lor au câștigat bătălia, este bine venită și pilduitoare.

S'au auzit astăzi cuvinte înălțătoare, acelea rostite de I. P. S. S. Mitropolitul Ardealului, care, cu bisericeasca lui autoritate, a făcut un apel tuturora, mărturisind marele adevăr că în aceste zile nu trebuie să mai fie credințe deosebite pe acest pământ, ci una singură: binele, înălțarea, întărirea sufletească a acestei țări.

Osemintele din această criptă să fie ele, — dacă altceva nu se poate, — îndemnul ca această chemare să se realizeze cu o clipă mai de vreme.

In vremuri grele trebuiesc credințe mai întărite, trebuiesc jertfe sufletești mai înălțătoare. Acelea, poporul Meu să le găsească în acest monument.

Mulțumesc acelora, prin râvna cărora s'a putut înfăptui acest far al credinții românești.

Sufletul, care s'a ridicat din osemintele celor căzuți pe această câmpie, să fie straje și îndemn sufletesc celor astăzi în viață, căci prin credință, prin dragoste de neam, prin jertfa solidară a celor mici și mari, se întăresc și se desăvârșesc gloria și vecinicia României de mâine.
(Urale și ovațiuni puternice).

Solemnitățile de pe câmpia Mărășeștilor

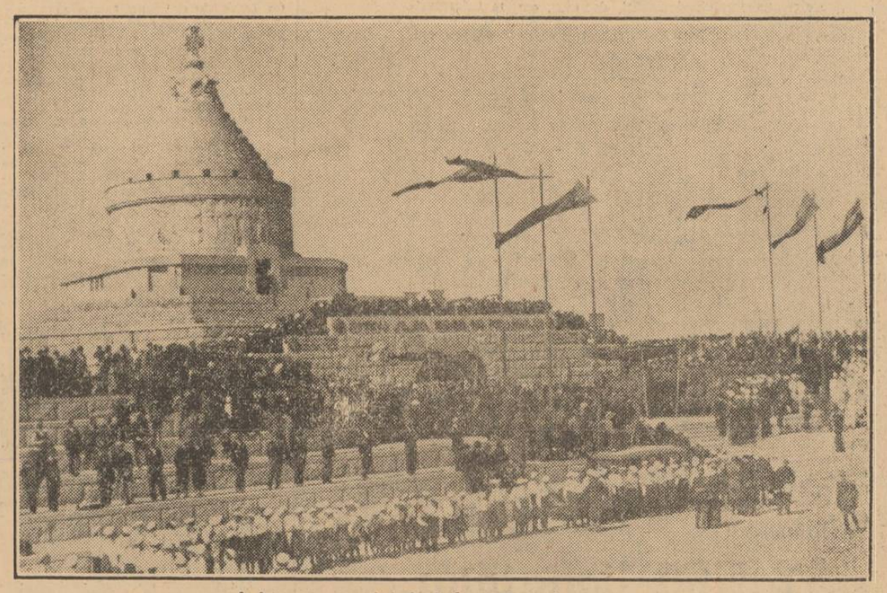

Asistența participând la solemnitate

D. Mussolini precizează directivele de politică externă și internă ale Italiei
Discursul Ducelui la Triest

Trieste, 18 (Rador). — *Agenția „Ștefani" transmite:*

Intreaga populație a primit cu mărețe manifestații sosirea Ducelui, la bordul contratorpilorului „Camicia" însoțit de d-nii miniștri Ciano, Starace și Alfieri. In superbul decor al portului, văzduhul vibra de glasul sirenelor, de bubuitul salvelor de onoare ale tunurilor și de nesfârșitele aclamații ale mulțimii.

Străbătând marea de oameni cari aclamau fără încetare, Ducele a ajuns în Piazza Unita, împodobită cu tricolorul național și plină până la refuz de o mulțime evaluată la 150.000 de oameni.

Urcându-se pe înalta estradă pregătită anume, Ducele a vorbit poporului amintind mai întâi vizitele sale anterioare la Trieste și făcând un scurt istoric al patriotismului de care a dat dovadă acest oraș în lupta sa pentru ideia italiană, refăcându-și în ultimii 20 de ani hinterlandul și economia într'un chip cu adevărat admirabil.

In Martie 1938, a continuat Ducele, s'a produs evenimentul fatal, care se schița încă dela 1878 și care a pus Triestul într'o situație nouă căreia acest oraș este gata să-i facă față. Triestul știe că geografia nu este o simplă părere și că ea se răsbună în cele din urmă pe cei cari au socotit-o așa. Triestul se bizue pe forțele sale și știe că nu poate — și nici nu va voi să întoarcă spatele nimănui.

Sunt momente în viața popoarelor — spune Ducele — când oamenii care conduc aceste popoare nu trebue să se sustragă responsabilităților lor, ci trebue să le înfrunte cu bărbăție. Ceeace vă voi spune nu este dictat numai de politica axei Roma-Berlin, care își găsește o justificare istorică și contingentă și nu este dictat nici numai de sentimentele de amiciție care ne leagă de maghiarii, de polonezii și de celelalte naționalități care trăesc în ceeace s'ar putea numi „statul mozaic No. 2"; ceeace vă voiu spune este dictat de simțul unei conștiințe pe care aș voi s'o numesc mai mult decât italiană: o conștiință europeană.

PENTRU SOLUȚIA PLEBISCITULUI

Când problemele puse de istorie au ajuns la un grad de complicație atât de înalt și de îngrijorător, soluția care se impune este cea mai simplă,

D. MUSSOLINI

cea mai logică și cea mai radicală, aceea pe care noi, fasciștii, o numim totalitară.

In ce privește problema care agită astăzi Europa, soluția are un singur nume: PLEBISCITE. Plebiscite pentru toți, plebiscite pentru toate naționalitățile care le cer: pentru naționalitățile care au fost silite să trăiască în ceeace a voit să fie „Marea Cehoslovacie" și care își demonstrează astăzi inexistența organică.

Dar mai este un lucru care trebue spus și anume: că la un moment dat evenimentele iau înfățișarea și mișcarea vertiginoasă a unei avalanșe și că prin urmare trebue să se acționeze repede dacă se voește să se evite desordini și complicații. De acest lucru trebue să-și fi dat seama primul ministru britanic, când s'a hotărît să se deplaseze dela Londra la Muenchen ca un crainic sburător al păcii, căci orice întârziere nu grăbește soluția, ci provoacă ciocnirea fatală.

In ciuda campaniei dusă de Moscova, această soluție este pe cale de a ajunge la inima popoarelor europene. Urăm ca în aceste ultime ceasuri să se ajungă la o soluție pacifică.

Urăm deasemenea ca, dacă o asemenea soluție va fi imposibilă, conflictul eventual să fie limitat și circumscris. Dar dacă aceasta nu va fi și dacă se va crea pentru sau contra Cehoslovaciei un front universal, trebue să se știe că locul Italiei este ales.

PROBLEMA RASEI IN ITALIA

Vorbind despre politica internă, Ducele a declarat că în acest domeniu problema de actualitatea cea mai arzătoare este aceea a rasei. Chiar în acest domeniu, a adăogat d. Mussolini, vom adopta soluțiile necesare. Cei cari fac să se creadă că Italia ar fi dat ascultare imitațiilor sau unor anume sugestii sunt săraci cu duhul și insuficienți, demni de milă sau de dispreț. Problema rasială nu

(Continuare in pag. 2-a)

Atitudinea Cehoslovaciei
față de evenimentele in curs
Cuvântarea d-lui Milan Hodza la radio Praga

Praga, 18 (Rador). — D. Milan Hodza, președintele consiliului, a ținut Duminică la radio o cuvântare, în care a explicat atitudinea guvernului cehoslovac față de evenimentele în curs.

Primul ministru și-a început discursul printr'un apel adresat opiniei publice cehoslovace, căreia îi cere să fie calmă și să respecte ordinea, și apoi a continuat astfel:

Simțiți cu toții că trăim clipele cele mai dramatice ale istoriei noastre. Țara noastră este iarăși amenințată în chipul cel mai primejdios. Noi facem totul pentru a salva pacea. Niciodată n'am avut mai multă nevoie decât astăzi de o mai mare tărie a inimii și a spiritului.

Pentru alte țări, problema care se pune este de a salva pacea. Pentru noi mai este vorba, pe lângă aceasta, de a asigura un viitor demn țării noastre. Istoria noastră este un lanț nesfârșit de sforțări prin care s'a urmărit realizarea unei înțelegeri între cehi și germani. Datoria noastră este de a face tot posibilul pentruca această înțelegere să devie o realitate.

Toată Europa cunoaște mersul negocierilor noastre cu germanii; toată lumea știe că, după negocieri foarte grele, găsisem o bază de acord acceptabilă pentru ambele părți. De aceea, voim să negociem. Faptul că lumea apreciază spiritul nostru, împăciuitor în unele chestiuni și energic în altele, ne permite să avem o temelie solidă pentru politica noastră internă și externă.

Cehoslovacia și-a făcut toată datoria; alte țări trebue să facă la fel. Relațiunile între cehi și germani nu trebue să provoace noui certuri.

PLEBISCITUL E INACCEPTABIL

Un plebiscit n'ar rezolva nimic, aceasta este credința noastră. Acolo unde plebiscitul putea să aducă servicii, el a fost realizat. Dacă un plebiscit ar fi fost necesar în Cehoslovacia, el ar fi fost prevăzut în conferința păcii.

Plebiscitul este însă inacceptabil în Cehoslovacia, deoarece o asemenea soluție ar da naștere unor noui probleme asemănătoare cu cele existente.

D. MILAN HODZA

Cehoslovacia vrea să muncească în pace, chiar în mijlocul încordării actuale.

Cu tot refuzul d-lui Henlein de a se înțelege cu guvernul cehoslovac pentru soluționarea chestiunilor naționalitare și cu toată încercarea de revoltă a partizanilor d-lui Henlein, guvernul cehoslovac, apărînd cu hotărîre deplina integritate a statului, nu schimbă cu nimic politica pe care a urmat-o până acum, politică de înțelegere cu naționalitățile și în deosebi cu germanii din Sudeți, întemeiată pe proectele guvernului. Pentru această înțelegere guvernul nu are nevoe de d. Henlein și nici de conducătorii cari s'au grăbit să fugă, căci evenimentele petrecute la noi și eșuarea revoltei sunt probe indiscutabile că guvernul are în fața lui o mare majoritate de germani sudeți cari voesc înțelegerea și împăciuirea între naționalități.

Guvernul nu va face nicio politică de răsbunare sau de persecuție. Înăbușirea unei revolte nu înseamnă persecuție. El trebue totuși să aibă grijă de menținerea liniștei și a ordinei. In materie de liniște și de ordine publică, el nu poate face nicio concesiune, căci numai în calm și în ordine este cu putință să se garanteze o înțelegere deplină și cuminte.

Dar, înțelegându-ne cu germanii, am face o greșală dacă am pierde din vedere din această cauză problemele de politică internă care se pun.

Se fac silințe de a se mina statul nostru. Se încearcă a se semăna panica în interiorul țării, pentru a se dovedi că statul nostru este incapabil de a menține cohesiunea între toate elementele sale naționalitare. De aceea guvernul a început să negocieze și președintele republicii a cerut o soluție eficace.

Guvernul a voit pacea; ceilalți n'au voit-o, ci au voit tulburări.

AUTONOMIA SLOVACIEI ȘI A RUSIEI SUBCARPATICE

Partidul slovacilor, aflându-se în opoziție, a avut un moment de rătăcire și a ridicat în Parlament aceleași revendicări ca și celelalte naționalități. Dar se poate spune acum că realizarea autonomiei în Slovacia și în Rusia Subcarpatică este pe calea cea bună și nu e nevoie decât să se mai facă un pas pentruca aceste două provincii să aducă garanția lor de fidelitate față de republică. Va fi un rezultat remarcabil în mijlocul crizei actuale.

APEL LA LINIȘTE

In concluzie, d. Hodza a adresat tuturor cetățenilor un apel la liniște și la voința de a se apăra. „Numai cine e capabil să lupte se poate gândi la pace", a declarat oratorul. „Voim pacea și libertatea. Nu întrebuințăm cuvinte tari, căci n'avem nevoe de ele. Dar avem nevoe de forțele inimii și ale spiritului, — și pe acestea le avem cu prisosință".

In corpul ziarului:

Inălțătoarea festivitate de pe câmpia Mărășești
Festivitatea dela „Institutul de cercetări agronomice"

M. Sa Regele rostindu-și cuvântarea la sfințirea Bisericii Neamului

Premierea cultivatorilor de grâu

Suveranul vizitează standurile cu grâu